

LICHWIARZ (46) *sb m*

lichwiarz (36), **lichwarz** (8), **lichfiarz** (2), [**lifarz**]; lichwiarz *GórnDworz*, *RejPos* (2), *BudBib*, *ModrzBaz* (5), *SkarŻyw* (2), *ReszHoz*, *LatHar*, *WujNT*, *PowodPr*, *SkarKaz* (2), *CiekPotr* (2), *KlonWor* (16); lichwarz *BielŻyw*, *GroicPorz*, *RejZwierz* (2); lichfiarz *GostGospSieb*; lichwiarz : lichwarz : lichfiarz *Mącz* (– : 3 : 1), *Calep* (1 : 1 : –).

a pochylone.

sg N lichwiarz (20). ◊ *G lichwiârza* (2). ◊ *D lichwiârzowi* (2). ◊ *A lichwiârza* (6). ◊ *I lichwiârz(e)m* (2). ◊ *pl N lichwiârze* (7). ◊ *G lichwiârz(o)w* (2). ◊ *A lichwiârze* (4). ◊ *V lichwiârze* (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

Człowiek, który pożycza komuś pieniądze na procent; danista, f(o)enerator Mącz, Calep, Cn; aerusator, pigerator Mącz; creditor, f(o)enerarius, tocullio Cn (46) : RejZwierz 123v, bb; Iáko iednemu vtráthnemu/ rzekł silny lichwiarz. A kiediz ty wdy vtrácác przeftániesz. A ten odpowiedział. W ten czás práwi/ kiedy ty nieprzyftoynie nábywác. GórnDworz Q5; Danista, Lichwarz/ który ná lichwę rozpożycza pieniądze. Mącz 77d; Pigerator, Który bierze fant á zaftawę od kogo/ lichwarz/ żyd. Mącz 299c, 5a, 133b; RejPos 144; BudBib Is 50/1; Stárodawni Rzymiánie írodzey karáli lichwiarzá [foenatorem]/ niźli złodzieiá ModrzBaz 82, 77, 82; SkarŻyw 545; ReszHoz 127; Calep 287b, 427b; y ná lichfiarzá cztery powrozy álbo ízubienice/ ná złodzieiá tylko dwie íkázuiá GostGospSieb +2v; LatHar 400 marg; Lichwiarz [faeneratori] niektory miał dwu dlužnikow WujNT Luc 7/41; CiekPotr 43, 89; Przetoż oracz nie lichwiarz/ ále ziemny íługá KlonWor 78; Chcąc íię íścić: y musí rad nie rad záplácíć Lichwiarzowi/ niechceli wízytkiego vtrácíć. KlonWor 79, 43, 75 [3 r.], 76, 77 [2 r.], 78 [3 r.], 79.

W połączeniach szeregowych (9): BielŻyw nlb 15; [mają być wybierani] nie cudzołożnicy/ nie oni/ kthorych żony rządzą/ nie lichwarze/ niefálzerze/ niewádliwi GroicPorz b3v; RejPos 166v; Lecz y owo známienite íą krzywdy/ ktoremi lichwiarze/ íákomcy/ á vrzędow íápácze Rzeczpoípolitá trapią. ModrzBaz 82, 118v; SkarŻyw 310; PowodPr 53; O mytnicy/ poboroy/ lichwiarze/ íákomcy/ náísláduyćie tego Zácheufzá. SkarKaz 457b, 351b; [A przeíto napirwey íye o to trzebá ítárác/ aby vrząd á rádá bylá czyniona/ nie ítych ktorzyby byli lifarze/ zábijácze/ íupieżce LorichKosz 89 (Linde)].

W porównaniu (2): Spráwiedliwízego ítanu niemálz íáko rolny: Ktoremu ziemiá dochod rodzi dobrowolny. Lecz ten dochod nic nie íeít iedno lichwá íczyyra: Ktorey íię oracz co rok íák lichwiarz dopiera. KlonWor 76, 76.

W charakterystycznych połączeniach: lichwiarz íakomy, silny.

W przen (1) : Ale rolnik opátrzny lichwiarz ípráwiedliwy: Kopa/ leżie zá pługiem zgárbiony y krzywý. KlonWor 77.

Cf LICHOWNIK, LICHWNIK, LISZNIK

HG, KN